

PRVOSTEPENI UPRAVNI POSTUPAK I POJAM ŽALBE

Studenti: Đorđe Vulić 17/160

Davor Krstić 17/864

Pavle Stavretović 17/1372

Tamara Stevanović 17/122

Helena Poleksić 17/ 185

Sofija Pjanović 17/7

Nevena Lukić 17/275

Anđelka Živanović 17/447

Mentor: prof. Dr Dobrosav Milovanović

Neposredno odlučivanje

- Pored **ispitnog postupka**, ovo je drugi način prikupljanja informacija o relevantnom činjeničnom stanju, potrebnom za donošenje odluke u upravnom postupku (u skladu sa načelom materijalne istine).
- Glavna razlika je što se kod neposrednog odlučivanja, radi ostvarenja **načela ekonomičnosti postupka**:
 1. ne koriste pojedina dokazna sredstva (uviđaj, veštačenje, saslušanje svedoka/stranaka);
 2. ne održava usmena rasprava.

Reč je o **ODSTUPANJU** od načela prava stranke na izjašnjavanje, zbog smanjenja troškova, ubrzanja ili hitnosti postupka.

- To je u skladu sa **javnim interesom**, ali i sa **privatnim interesom** stranke, kao i drugih pojedinaca koji svoje pravne interese ostvaruju pred organom.
- Stranka u konkretnom slučaju ima interes da se što pre okonča postupak u kom se odlučuje o njenom pravu/na zakonom zasnovanom interesu/obavezi ili javni interes zahteva hitno odlučivanje (npr. u slučaju poplave ili zemljotresa).
- Ovo je u interesu i drugih lica, jer se rasterećuju kapaciteti postupajućeg organa.

**Zakonom se
predviđaju PRAVNI
OSNOVI za rešavanje
stvari neposrednim
odlučivanjem:**

:

1. Ako je stranka u svom zahtevu navela činjenice/podnela dokaze na osnovu kojih se može utvrditi stanje stvari, ili ako se to stanje može utvrditi na podlozi **opštepoznatih činjenica ili činjenica koje su organu poznate**;
2. Ako se stanje može utvrditi na bazi **službenih podataka** kojima organ raspolaže, a nije potrebno posebno saslušanje stranke radi zaštite njenih prava, odnosno pravnih interesa;
3. U slučaju da se donosi **usmeno rešenje**, a propisom je predviđeno da se stvar može rešiti na podlozi činjenica ili okolnosti koje **nisu dokazane** ili se **dokazima samo posredno utvrđuju, pa su činjenice/okolnosti UČINJENE VEROVATNIM**;
4. Kad je to posebnim zakonom predviđeno.

Dokazivanje i dokazna sredstva (Isprave, svedoci, veštaci)

Ispitni postupak se sastoji iz **dokazivanja**.

Dokazivanje u upravnom postupku – aktivnosti za **utvrđivanje potpunog i tačnog činjeničnog stanja** kao podloge za donošenje rešenja

Dokaz je dokazni osnov – **činjenica** pomoću koje se zaključuje o (ne)postojanju sporne činjenice koja se utvrđuje.

Predmet dokazivanja – pravno značajne sporne činjenice

- **Ne dokazuju** se:
 - **Notorne**, opštepoznate činjenice
 - Činjenice koje **zakon pretpostavlja** – ako zakon to dopušta moguće je dokazivati njihovo nepostojanje.
- Činjenice koje nisu potpuno dokazane ili se posredno utvrđuju su činjenice **učinjene verovatnim**, a upravna stvar se **može** rešiti i pomoću njih, ali samo kada to zakon predviđa.
- Dokazno sredstvo je izvor dokaza - ono što sadrži ili pruža podatke o činjenici koja se utvrđuje.

Najčešća dokazna sredstva

ISPRAVA

ISKAZ
SVEDOKA

IZJAVA
STRANKE

NALAZ I
MIŠLJENJE
VEŠTAKA

UVIĐAJ

Isprava

- Svaka stvar sa oznakama pomoću kojih se može steći saznanje o postojanju izvesne činjenice.
- **Nije pravni već materijalni akt** čija sadržina i forma mogu da budu od pravnog značaja.
- Podela isprava:
 - pisane i ostale
 - javne i privatne

Javna isprava

3
konstitutivni
zakonski
elementi:

- 1. Izdavaoci javnih isprava – državni organi, ali i nedržavni organi i organizacije u vršenju poverenih javnih ovlašćenja
- 2. Sadržina – podaci/činjenice iz službene, zakonom utvrđene evidencije koju dotični izdavalac vodi isključivo iz poslova njegove nadležnosti
- 3. Određena forma

- **Potpun dokaz o onome zbog čega je izdata** – najjače dokazno sredstvo
- Načelno svedoči i o svim drugim činjenicama koje se u njoj navode.

- **Zakonska prepostavka** – ono što javna isprava direktno potvrđuje odgovara pravom, stvarnom stanju stvari
- Ta prepostavka je **oboriva** – dozvoljeno je dokazivanje:
 1. **Neistinitosti sadržine javne isprave**
 2. **Manljivosti javne isprave** – izdavalac i oblik izdavanja – neispravno sastavljena

- Službeno lice koje vodi postupak, vrši uvid, obrađuje i pribavlja po službenoj dužnosti podatke o činjenicama o kojima službenu evidenciju vodi taj organ ili drugi državni organ, odnosno nedržavni subjekt.
- Stranka je dužna da za svoje tvrdnje predloži dokaze i da ih sama doneše.

- **Organi su dužni da na zahtev izdaju pisane isprave o podacima o kojima vode službenu evidenciju.**
- Krajnji rok za ispunjenje dužnosti organa da odgovori na zahtev stranke je **8 dana** od dana podnošenja zahteva za izdavanje isprave.

Kada stranka traži izdavanje pisane isprave o podacima o kojima se vodi službena evidencija, moguće su 4 situacije

- 1. Pozitivno uverenje** – organ u zakonskom roku izda ispravu čija sadržina odgovara onome što je stranka zahtevala da se potvrди.
- 2. Negativno uverenje** – organ utvrdi da stanje nije onakvo kakvim ga je stranka u zahtevu predstavila i izda ispravu drugačije sadržine od onoga što je stranka zahtevala. Stranka može da traži izmenu ili izdavanje novog uverenja što organ može da odbije rešenjem.
- 3. Organ odbije da izda bilo kakvu ispravu** smatrajući da za to nije nadležan. Tada je dužan da o tome izda posebno rešenje. Stranka može da izjavi žalbu, a ukoliko žalba nije dopuštena može da pokrene upravni spor.
- 4. Ćutanje uprave** – da organ u zakonskom roku ne izda nikakvu ispravu i ne doneše ni rešenje o odbijanju zahteva. Stranka može da izjavi žalbu, a ukoliko žalba nije dopuštena može da pokrene upravni spor.

Rok za obavezno izdavanje isprave o podacima o kojima organ **ne vodi** službenu evidenciju iznosi **30 dana** od podnošenja zahteva, ako propisom nije određen kraći rok. Organ koji vodi postupak u kome je ova isprava podneta kao dokaz, nije vezan njihovom sadržinom i može samostalno da utvrđuje činjenice koje su u njima sadržane.

Svedočenje

- **Procesna radnja koja se sastoji u davanju iskaza o određenim pravno relevantnim činjenicama iz prošlosti od strane fizičkog lica koje nije stranka u postupku.**
- Svedok može da bude svaki pojedinac koji je bio **fizički i duševno sposoban** da jednu činjenicu opazi i koji je u stanju da saopšti zapamćeno opažanje.
- Lice koje u određenom postupku učestvuje kao službeno lice, **ne može** biti i svedok u tom istom postupku.

- Lice pozvano u svojstvu svedoka **dužno je:**
 1. Da se odazove pozivu
 2. Da se ne udaljava sa mesta svedočenja
 3. Da se podvrgne saslušanju
- **Sankcije za neispunjene dužnosti:**
 1. Prinudno dovođenje
 2. Snošenje odgovarajućih troškova
 3. Novčane kazne

Zabranjeno je ispitivanje građana u svojstvu svedoka o onome što predstavlja državnu tajnu.

Svedok može uskratiti svedočenje:

- 1. na pojedina pitanja gde bi odgovor izložio teškoj sramoti, znatnoj imovinskoj šteti ili krivičnom gonjenju njega i njemu bliska lica
- 2. na pojedina pitanja na koja ne bi mogao odgovoriti, a da ne povredi obavezu čuvanja poslovne, profesionalne tajne
- 3. o onome što je stranka poverila svedoku kao svom punomoćniku
- 4. o onome o čemu se stranka ili drugo lice ispovedilo svedoku kao verskom ispovedniku, lekaru
- 5. o drugim činjenicama ako navede važne razloge i učini ih barem verovatnim

Veštak

- **Pojedinac sa posebnim stručnim znanjem ili umećem, angažovan od voditelja postupka da o nekoj pravno značajnoj činjenici iznese svoj nalaz i/ili stručno mišljenje.**
- Veštačenje se poverava **procesno nezainteresovanom** licu u konkretnom slučaju.
- **Predmet veštačenja – utvrđivanje** određene činjenice (nalaz) ili/i **ocena** već utvrđene činjenice (mišljenje).

Veštaka uvek određuje službeno lice koje vodi postupak. Stranka može da učini predlog koji ne mora biti uvažen.

- **Svedoka odlikuje nezamenljivost u postupku** – njegovo opažanje se tiče prošlih događaja kojima je prisustvovao ili koje je na drugi način saznao.
- **Veštak je u načelu zamenljivo lice** u postupku. On može uskratiti veštačenje iz istih razloga kao i svedok svedočenje, ali i iz drugih opravdanih razloga (npr. prezauzetost poslovnim obavezama).

Dužnosti lica angažovanog za veštaka:

- 1. Odazivanje pozivu za veštačenje
- 2. Obavljanje veštačenja
- 3. Blagovremeno stavljanje na uvid nalaza i/ili mišljenja.

UVIĐAJ

- Uviđaj je dokazno sredstvo koje se sastoji u **neposrednom čulnom opažanju pravno značajnih činjenica** od strane službenog lica koje vodi postupak.
 - Dovoljna je uobičajena moć opažanja, ne i posebna sposobnost i stručnost službenog lica
 - Redovno se obavlja na usmenoj raspravi
 - O njegovom sprovođenju odlučuje službeno lice koje vodi postupak

Predmet uviđaja mogu biti:

Stvari – po pravilu u sedištu organa

Mesta, lokaliteti – na licu mesta

Živa bića – po pravilu u sedištu organa

*Po oceni službenog lica koje vodi postupak, uviđaj će se i u drugim slučajevima može obaviti van sedišta organa.

*Vlasnik ili držalac stvari je dužan da dopusti da se uviđaj izvrši, uz pravo na naknadu eventualne štete.

* Uviđaj u stanu dozvoljen je samo uz saglasnost držaoca stana ili na osnovu pismene odluke nadležnog suda.

*Uviđaj se može izvršiti uz učešće veštaka.

*Stranka ima pravo da prisustvuje uviđaju, a službeno lice koje vodi postupak određuje koja će lica, pored stranaka prisustvovati uviđaju u konkretnom slučaju.

IZJAVA STRANKE

- Izjava stranke se sastoje u **iznošenju saznanja o pravno relevantnim činjenicama** od strane stranke.
- Ima manju važnost i užu primenu
- Ne može se очekivati puna objektivnost stranke u sopstvenoj stvari

Moguće je izdvojiti dve grupe slučajeva u kojima dolazi u obzir primena ovog dokaznog sredstva u usmenom obliku:

- 1) Kada za utvrđivanje neke činjenice ne postoji neposredni dokaz
- 2) Ako se jedna činjenica ne može utvrditi na podlozi drugih dokaznih sredstava

- Izjava stranke, tj. njen uuzimanje kao dokazna radnja, **nije isto što i načelo prava stranke na izjašnjenje**: stranka inače ima pravo da se izjasni o odlučnim činjenicama, osim ukoliko je zakonom dozvoljeno da se rešenje može doneti i bez njenog izjašnjenja.

Primer: čl 104 ZUP (neposredno odlučivanje)

*Pre uzimanja izjave stranke, **službeno lice koje vodi postupak je dužno da upozori stranku na krivičnu i materijalnu odgovornost za davanje lažne izjave.**

OBEZBEĐENJE DOKAZA

Obezbeđenje dokaza je **procesna mera**, čiji je pravni osnov **opravdana bojazan da se neki dokaz neće moći izvesti ili da će njegovo izvođenje biti otežano.**

Obezbediti dokaz zapravo znači obezbediti činjenicu za rešenje upravne stvari pre nego što bi ona u postupku redovno bila saznata

Do obezbeđenja dokaza može doći u tri slučaja:

- Po službenoj dužnosti
- Po predlogu stranke
- Po predlogu trećeg zainteresovanog lica

Nadležnost za obezbeđenje dokaza

Koji organ je nadležan zavisi od toga kada se ova mera određuje:

- **U toku postupka** – organ koji vodi postupak
- **Pre pokretanja postupka** – organ na čijem se području nalaze stvari koje treba razgledati, odnosno na čijem području borave lica koja treba saslušati

**Predlog za obezbeđenje
dokaza može da bude
ODBIJEN ili UVAŽEN
REŠENJEM.**

Usmena rasprava

Usmena rasprava je procesna deonica u kojoj voditelj postupka, u saradnji sa drugim učesnicima, javno i neposredno pretresa i utvrđuje ono što je predmet posebnog ispitnog postupka.

- Njena svrha je potpuno i istinito razjašnjenje odlučnih činjenica, ali i ostvarenje i zaštita prava stranaka
- Njenim održavanjem postupak se koncentriše i time se obezbeđuje kontinuitet u vršenju procesnih radnji

2 alternativno postavljene vrste uslova za njen održavanje:

- Službeno lice koje vodi postupak određuje usmenu raspravu u svakom slučaju kada je to korisno za razjašnjenje stvari- na svoju inicijativu ili po predlogu stranke
- Usmena rasprava se mora održati kod dvostranačkih ili višestranačkih upravnih stvari i da bi se obavio uviđaj ili saslušanje svedoka/veštaka

Princip opšte javnosti

Izuzeci:

- Razlozi morala ili javne bezbednosti
- Postojanje ozbiljne i neposredne opasnosti ometanja usmene rasprave
- Rasprava o odnosima u porodici
- Rasprava o činjenicama koje su po zakonu tajni podaci ili poslovne tajne

opšta javnost

ograničena
javnost

stranačka
javnost

- Voditelj je ovlašćen da isključi javnost u celini ili samo za deo rasprave pod zakonskim uslovima, ali samo do stranačke javnosti

STRANAČKA JAVNOST:
stranke, zastupnici,
predstavnici, punomoćnici
stručni pomagači

- OGRANIČENA JAVNOST - po obimu između opšte i stranačke, te je dozvoljeno i prisustvo :
 - Pojedinih službenih lica
 - Naučnih poslenika
 - Javnih radnika

PRIPREMANJE RASPRAVE - PROCESNA EFIKASNOST, BEZ ODUGOVLAČENJA, PREKIDANJA I ODLAGANJA

Poziv se dostavlja lično pozvanom licu, i ostavlja se 8 dana od dostavljanja poziva do dana rasprave

Javno objavljivanje usmene rasprave obavezno je ako postoji:

- Opasnost da se pojedinačni pozivi neće moći na vreme dostaviti
- Verovatnoća da ima zainteresovanih lica koja se još nisu pojavila kao stranke
- Drugi slični opravdani razlozi

**USMENA RASPRAVA SE ODRŽAVA U MESTU GDE SE
NALAZI SEDIŠTE ORGANA KOJI VODI POSTUPAK**

Odstupanja:

Održavanje na mestu uviđaja kada se predmet rasprave nalazi van mesta sedišta organa, a ne može se doneti u sedište

Održavanje na svakom drugom mestu iz razloga celishodnosti (manji troškovi, brže ili lakše raspravljanje predmeta postupka i sl.)

Tok usmene rasprave

- Voditelj proverava prisutnost pozvanih lica
- Kod odsutnih lica se proverava da li su im pozivi uredno dostavljeni

Ukoliko poziv nije uredno dostavljen, usmena rasprava se **ODLAŽE**

- Upravni postupak se **OBUSTAVLJA** z 3 kumulativno ispunjena uslova :
 - Nedolazak stranke povodom čijeg zahteva je postupak pokrenut
 - Utvrđeno je da je poziv uredno dostavljen, ili je postojala javna objava
 - Iz svih okolnosti konkretnog slučaja, organ može oceniti da je stranka odustala od zahteva

- Do obustavljanja upravnog postupka ne dolazi ako je u njemu angažovan i **javni interes**, a stranka nije došla, tada se rasprava može održati i bez te stranke ili odložiti
- Neopravdani izostanak uredno pozvane stranke omogućava službenom licu da održi raspravu ili da je odloži na trošak odsutne strane
- Rešenje o obustavljanju, stranke mogu pobjijati žalbom
 - Protiv rešenja donetog po toj žalbi moguće je voditi upravni spor

Prethodno pitanje u upravnom postupku

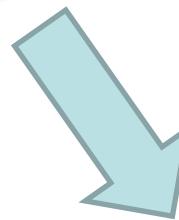
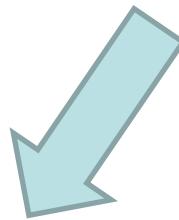
Prethodno pitanje jeste neraspravljeni samostalno pravno pitanje, izvan nadležnosti organa koji vodi upravni postupak, od čijeg rešenja zavisi odluka o upravnoj stvari.

Postoje tri konstitutivna obeležja ove zakonske definicije prethodnog pitanja:

- Prethodno pitanje ima prethodni karakter u odnosu na upravnu stvar o kojoj se odlučuje
- Prethodno pitanje jeste samostalna pravna celina
- Prethodno pitanje ne spada u nadležnost organa pred kojim se kao prethodno postavilo

U vezi sa
prethodnim
pitanjem organ
može postupiti na
dva načina

Raspraviti
prethodno pitanje u
istom
(nematičnom)
postupku

Prekinuti postupak da
bi se prethodno pitanje
rešilo u matičnom
postupku

Raspravljanje prethodnog pitanja u nematičnom postupku bez prekidanja

- Organ koji vodi upravni postupak nije nadležan za rešavanje prethodnog pitanja na koje je naišao, ali je ovlašćen da ga raspravi za potrebe svog postupka, s obzirom na to, niko se ne može u drugim situacijama pozvati na ovu njegovu odluku.
- Naime, odluka o prethodnom pitanju, koju donese organ koji vodi postupak, ima pravno dejstvo samo u postupku po toj upravnoj stvari.
- Sadržina takve odluke ne unosi se u dispozitiv rešenja glavne stvari, već u obrazloženje.
- Pravni osnov za ponavljanje upravnog postupka se javlja kada nadležni organ kasnije u matičnom postupku bitno drugačije pravnosnažno reši isto pitanje koje je organ koji vodi postupak već raspravio za potrebe svog postupka.

Rešavanje prethodnog pitanja u matičnom postupku

- organ koji vodi postupak prekida isti, bez raspravljanja prethodnog pitanja, dok ga sam nadležni organ ne reši u matičnom postupku.
- Postoji **pet grupa slučajeva** za koje je **propisana dužnost prekidanja postupka**:
 1. kada se prethodno pitanje odnosi na krivično delo;
 2. kada se prethodno pitanje odnosi na utvrđivanje roditeljstva;
 3. kada se prethodno pitanje odnosi na postojanje braka;
 4. kada je pred nadležnim organom već u toku rešavanje odnosnog pitanja;
 5. kada je zakonom predviđeno da određena pravna pitanja, kao prethodna, ne sme da raspravlja organ u upravnom postupku

Prekidanje postupka

- O prekidanju postupka donosi se **rešenje**.
- Do prekidanja postupka može doći na osnovu diskrecione odluke organa ili po zakonskom naređenju.
- **Postoje dve mogućnosti kada se upravni postupak prekida radi rešavanja prethodnog pitanja od strane nadležnog organa:**

1. Da je postupak u toku i da se čeka odluka nadležnog organa, a kada ona postane pravosnažna, prekinuti postupak se nastavlja
2. Da postupak kod nadležnog organa još uvek nije pokrenut - dalja procedura zavisi od toga da li se taj postupak pokreće po službenoj dužnosti ili po zahtevu stranke:
 - **Službena dužnost** - organ koji je prekinuo postupak zatražiće od nadležnog organa da ga pokrene
 - **Stranka** - organ koji je prekinuo upravni postupak, jednoj od stranaka nalaže da traži pokretanje postupka pred nadležnim organom i za to joj ostavlja primeren rok. Ako stranka po čijem zahtevu je pokrenut upravni postupak ne pokrene postupak za rešavanje prethodnog pitanja, organ obustavlja upravni postupak, jer se smatra da je stranka odustala od zahteva

Prekidanje i obustavljanje postupka

- Postupak se prekida rešenjem:
 1. ako zakonski zastupnik stranke umre ili izgubi procesnu sposobnost
 2. ako zakonski zastupnik ne pokazuje potrebnu pažnju u zastupanju
 3. ako stranku zastupa zakonski zastupnik, a interesi su mu suprotni interesima stranke ili ako dve stranke koje su protivne zastupa isti zakonski zastupnik
 4. ako nastupe pravne posledice stečaja
 5. u drugim zakonom određenim slučajevima
- Postupak se obustavlja:
 1. ako organ utvrdi da ne postoje uslovi da se dalje vodi postupak, a zakon ne nalaže da se isti nastavi,
 2. u drugim slučajevima koji su određeni zakonom

Okončanje prvostepenog postupka rešenjem

Završetak postupka

Procesno

Meritorno

sastoji se u obustavljanju postupka rešenjem (bez meritorne odluke, izuzev kod poravnanja)

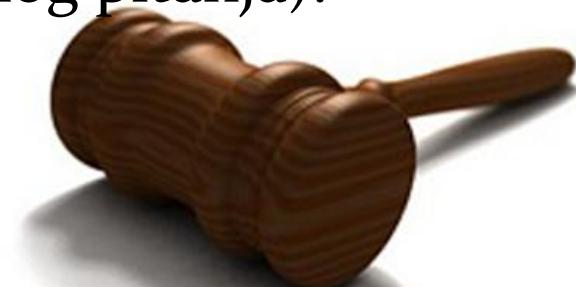
donošenje odluke nadležnog organa o upravnoj stvari, o predmetu postupka (**rešenje**)

- Osnovi za obustavljanje postupka:
 1. Po osnovu načela dispozicije stranaka
 2. Po osnovu načela oficijelnosti

Prava dispozicija stranaka – kod izričitog odustanka stranke od zahteva i kod zaključivanja poravnanja.

Prepostavljena dispozicija – sastoji se u zakonskom kvalifikovanju držanja stranke u određenoj situaciji (npr. nedolazak stranke na usmenu raspravu, nepokretanje matičnog postupka za rešavanje prethodnog pitanja).

- Rešenje o obustavljanju postupka po službenoj dužnosti
 1. smrt stranke ili prestanak pravnog lica, a prava, obaveze i pravni interesi ne mogu da pređu na naslednike, odnosno pravne sledbenike
 2. uništenje stvari na koju se odnosi pravna situacija postupka
 3. kada stranka unapred izvrši činidbu na koju je trebalo da bude obavezana budućim rešenjem
 4. zbog promene pravno opredeljujućih okolnosti tokom postupka
 5. drugi slučajevi određeni zakonom

- Oblik rešenja
 1. u pisanom obliku (original/overeni prepis)
Donosi se u papirnom ili elektronskom obliku.
 2. usmeni oblik – izuzetno (npr. otklanjanje neposredne opasnosti po život ljudi ili imovinu)

Po zahtevu stranke, organ koji izdaje rešenje u usmenom obliku mora ga izdati najkasnije u roku od 8 dana, a zahtev se može podneti u roku od 60 dana od donošenja usmenog rešenja.

Pisano rešenje – sastavni delovi:

1. UVOD

- označenje organa i rukovodioca
- navode se propisi o nadležnosti organa
- označenje stranke i zakonskog zastupnika stranke
- naznačenje predmeta

2. DISPOZITIV REŠENJA

Dispozitiv se sastoji od odluke o predmetu postupka i svim zahtevima koji su postavljeni u toku postupka

Sastavni delovi su i:

- rok za izvršenje naložene radnje (paricioni rok)
- podatak da žalba nema odložno dejstvo (situacija gde izvršnost rešenja nastupa pre njegove konačnosti)
- rok/uslov/nalog - ako postoje u rešenju
- odluka o troškovima postupka

3. Obrazloženje rešenja

- pravni osnov i razlozi za odluku u dispozitivu
 - zahtev stranke u kratkim crtama
 - prikaz utvrđenog činjeničnog stanja
 - razlog odbijanja zahteva stranke
 - propisi na osnovu kojih je doneta odluka
 - propis koji predviđa da žalba ne odlaže izvršenje rešenja u određenom slučaju
 - propis o diskpcionom ovlašćenju organa
 - razlozi za donošenje rešenja
 - obrazloženje zašto se odustalo od dosadašnje prakse

4. Uputstvo o pravnom sredstvu

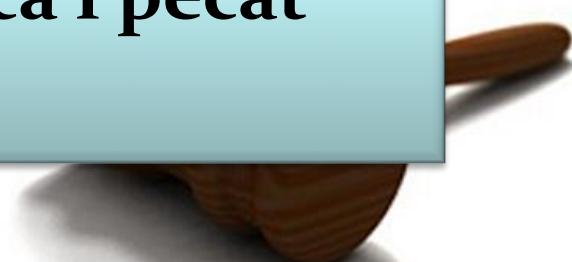
- Obaveštenje da li protiv rešenja može da se izjavi žalba ili pokrene upravni spor, u kom roku, kom nadležnom organu ili sudu, taksa, način podnošenja.

5. Naziv organa – donosioca rešenja

6. Datum donošenja rešenja i evidencijski broj

7. Potpis ovlašćenog službenog lica i pečat odnosnog organa

– potvrda autentičnosti

Vrste rešenja

potpuno

delimično

dopunsko

stalno

privremeno

1. **Potpuno rešenje** - odlučuje se o predmetu postupka u celini.
2. **Delimično rešenje** – odlučuje se samo u pojedinim pitanjima postupka.

Uslovi za donošenje delimičnog rešenja:

- deljiva upravna stvar
- o izvesnim delovima stvari se može rešiti pre nego o drugim
- prema oceni nadležnog organa, celishodno je da se o delovima stvari doneše zasebno rešenje

3. Dopunsko rešenje

- Odlučuje se o pitanjima predmeta postupka o kojima greškom nije rešeno
- Nezavisno je od postojećeg rešenja
- Po službenoj dužnosti ili po predlogu stranke
- Bez sprovođenja posebnog ispitnog postupka

4. Stalno rešenje – nakon sprovedenog postupka na osnovu pravno relevantnih činjenica koje su utvrđene

5. Privremeno rešenje

- Privremeno i prevremeno se odlučuje, a na osnovu činjenica koje su do tada utvrđene (npr. akontacioni porez, privremena penzija)
- U toku postupka, kasnije se ukida i zamenjuje ga stalno rešenje

- Cilj – da se u javnom interesu ili interesu stranke omogući brzo utvrđivanje i realizacija privremenih obaveza ili prava

Rok za izdavanje rešenja i čutanje uprave

Rok za izdavanje rešenja propisan je u zavisnosti od toga da li se postupak pokreće

Na zahtev stranke

Po službenoj dužnosti

- Rokovi za izdavanje rešenja obuhvataju i donošenje i dostavljanje rešenja stranci
- Zavise od toga da li se upravna stvar može rešiti bez odlaganja (neposredno odlučivanje) ili se mora rešavati u ispitnom postupku

Upravna stvar se može rešiti bez odlaganja

- Organ je dužan da doneše rešenje u što kraćem roku
- Najkasnije za 30 dana od dana prijema urednog zahteva od strane organa kada se postupak vodi po zahtevu stanke
- Najkasnije za 30 dana od dana pokretanja postupka po službenoj dužnosti, kada se postupak vodi po službenoj dužnosti u interesu stranke

Primer: stavljanje maloletnog lica pod starateljstvo

Postoje okolnosti koje zahtevaju da postupak traje duže

- Rok za izdavanje rešenja iznosi najviše 60 dana od pokretanja postupka

- Ovi rokovi su instrukcione prirode.
- Njihovim protekom se ne gasi obaveza na donošenje rešenja
- Rokovi su ustanovljeni u interesu stranke - ima procesno pravo na upravnu odluku

- Stranci kojоj se ne dostavi rešenje u propisanom roku povređeno je procesno pravo na dobijanje upravnog akta (čutanje uprave).
- Neizdavanje prvostepenog rešenja u roku je pravna pretpostavka za izjavljivanje žalbe zbog čutanja uprave, sem ako je posebnim zakonom predviđeno da se to smatra usvajanjem zahteva stranke.

- S gledišta procesnnog prava na žalbu, rok je odložan - stranka nije ovlašćena da izjavi žalbu pre isteka utvrđenog roka.
- Posle isteka odložnog roka stranka upravno čutanje može pobijati žalbom u roku od godinu dana od dana isteka roka za donošenje rešenja
- Pravo na žalbu je omeđeno raskidnim prekluzivnim rokom, kada prvostepeni organ doneše rešenje posle proteka roka, a pre izjavljivanja žalbe na čutanje uprave
- Ako je u upravnoj stvari žalba unapred isključena, upravno čutanje je, konačno u upravnom postupku, pa stranka može da pokrene upravni spor.

PRIGOVOR

Ako ne može da se izjavi drugo pravno sredstvo u upravnom postupku, **prigovor se može izjaviti zbog:**

- 1)** neispunjena ugovorne obaveze organa iz upravnog ugovora;
- 2)** (nepreduzimanja) upravne radnje, ako ona nije povezana sa donošenjem upravnog akta
- 3)** načina pružanja javnih usluga

- **Predmet prigovora:** aktivnosti i postupanja u upravnoj stvari koja nemaju karakter upravnog akta, niti su povezani sa donošenjem upravnog akta (na šta inače ne može da se izjavi žalba), a podnositelj prigovora smatra da su mu time povređena prava ili pravni interesi!

Prigovor je nedevolutivni/remonstrativni pravni lek

- Izjavljuje se starešini, tj rukovodiocu istog organa uprave

Starešina organa:

- a) Odbacuje prigovor koji nije blagovremen ili dozvoljen, koji je izjavilo neovlašćeno lice i koji nije uređen u roku koji je odredio
- b) Odbija prigovor ako nije osnovan
- c) Usvaja prigovor ako je osnovan

- U postupku po prigovoru, nadležni rukovodilac / starešina najpre utvrđuje **pravno relevantno činjenično stanje** koje je u vezi sa prigovorom; potom odlučuje o prigovoru **rešenjem u roku od 30 dana** od dana prijema prigovora.

Ovim rešenjem:

- **Ako se prigovor usvaja, može se:**
 1. naložiti organu izvršenje **upravnog ugovora** i odlučiti o zahtevu za naknadu štete zbog neispunjena upravnog ugovora
 2. naložiti obustavljanje sprovođenja **upravne radnje** i otklanjanje njenih posledica ili naložiti obavljanje upravne radnje na koju stranka ima pravo
 3. naložiti preduzimanje mera utvrđenih zakonom radi otklanjanja nedostatka u postupanju organizacije koja pruža **javne usluge**
- Protiv (nedonošenja) rešenja o prigovoru se može izjaviti žalba, ako ga je izdao organ protiv čijih rešenja je dozvoljena žalba
- Protiv (nedonošenja) rešenja o prigovoru od strane organa protiv čijeg rešenja žalba nije dopuštena i protiv rešenja donetog po žalbi na prvostepeno rešenje kojim je odlučivano o prigovoru može se pokrenuti upravni spor

ŽALBA U UPRAVNOM POSTUPKU

(Ime i prezime podnositelja)

(Adresa podnositelja)

(Naziv primatelja)

(Adresa primatelja)

PUTEM:

(Ako postoji prvostepeni organ preko kojeg se vrši dostavljanje)

Ž A L B A

U ostavljenom roku podnosite žalbu na

_____ , zbog:
(Navesti naziv, broj i datum akta protiv kojeg se ulaže žalba)

1. Pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja;
2. Pogrešne primjene materijalnog propisa.

Uz prijedlog da se gore navedeno _____ poništi, odbaci, stavi van snage
(Navesti ime akta)
ili na neki drugi način riješi u vašu korist.

O b r a z l o ž e n j e:

(U obrazloženju žalbe navesti precizno djelove akta kojim ste nezadovoljni, zbog čega ste nezadovoljni, te navesti sve argumente koji potkrepljuju vaše nezadovoljstvo i koji dokazuju drugačiji ishod, odnosno da se u konačnosti riješi predmet u vašu korist. Također treba navesti kako treba da se riješi predmet žalbe. Obrazloženje treba biti što preciznije i detaljnije, bez obzira na širinu samog obrazloženja).

PRILOG:

(Navesti sve dokumente koje prilažeš už žalbu)

(Mjesto)

(Datum)

PODNOSETELJ ŽALBE

- Obrazac žalbe u upravnom postupku

POJAM I PREDMET ŽALBE

- **ŽALBA** je redovno pravno sredstvo koje se izjavljuje protiv:
 - a) prvostepenih rešenja (obuhvata i rešenje o izvršenju)
 - b) prvostepenog čutanja uprave
- Povodom žalbe sprovodi se ***DRUGOSTEPENI UPRAVNI POSTUPAK*** pred nadležnim organom
- Pravo na žalbu regulisano je čl. 151 ZUP-a
- Isključenje prava na žalbu:
 - a) može se predvideti isključivo zakonom – ZUP-om ili nekim posebnim zakonom (npr. čl.151. st. 2 ZUP – isključuje pravo na žalbu protiv rešenja Vlade RS)
 - b) žalba protiv zaključaka se ne može neposredno izjaviti

SADRŽINA ŽALBE

- **Član 159 ZUP-a**
- U žalbi se mora navesti:
 1. **rešenje** koje se pobija i označiti **naziv organa** koji ga je doneo, kao i **broj** i **datum** rešenja i **potpis žalioca**
 2. **žalbeni zahtev** – u kom pogledu je žalilac nezadovoljan rešenjem (ne mora posebno obrazloženje)
 3. **nove činjenice i novi dokazi**, ali je žalilac dužan da obrazloži zbog čega ih nije izneo u prvostepenom postupku.
- I kad podnesak nije označen kao žalba, smatra se kao žalba ako iz njegove sadržine proizlazi jasna namera stranke da pobija rešenje.

ŽALBENA LEGITIMACIJA

Lica koja su učesnici postupka	Pravo na žalbu čak i kada ne učestvuju u postupku	
Stranka + lice kome nije priznata stranačka legitimacija	Javni pravobranilac	<ul style="list-style-type: none">• Pravo na žalbu imaju lica koja su učestvovala u postupku, a iz istih razloga nekada i lica koja nisu učesnici samog postupka
Javni pravobranilac	Drugi organi i organizacije kojima je na štetu javnog ili imovinskog interesa javnopravnog lica povređen zakon u korist druge stranke	Mogu izjaviti žalbu kada nisu učesnici dok stranki ne istekne rok za žalbu
Drugi organi i organizacije kojima je na štetu javnog ili imovinskog interesa javnopravnog lica povređen zakon u korist druge stranke		Organ mora o donetom rešenju da obavesti i lice kome nije priznato pravo stranke kako bi ono moglo da brani svoju pravnu poziciju čl.152

Pravila o nadležnosti organa za rešavanje po žalbi izostavljena su u novom ZUP-u.

RAZLOZI ZA ŽALBU

- Predviđeni su članom **158 ZUP-a**
- Rešenje može da se pobija:
 - 1) zbog toga što u njemu **nije uopšte ili nije pravilno primjenjen zakon, drugi propis ili opšti akt;**
 - 2) zbog toga što ga je doneo **nenadležni organ;**
 - 3) zbog **pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja;**
 - 4) zbog toga što je iz utvrđenih činjenica **izveden nepravilan zaključak o činjeničnom stanju;**
 - 5) zbog **povrede pravila postupka;**
 - 6) zbog toga što su **prekoračene granice ovlašćenja** pri odlučivanju po slobodnoj oceni ili zbog toga što rešenje **nije doneto saglasno cilju** zbog koga je to ovlašćenje dato;
 - 7) zbog toga što **nije pravilno primjenjeno ovlašćenje za odlučivanje po slobodnoj oceni;**
 - 8) zbog toga što **nije doneto saglasno garantnom aktu.**

DEJSTVA ŽALBE

- Žalba ima **devolutivno** (o njoj odlučuje drugi organ) i **odložno** dejstvo.
- Rešenje **ne može da se izvrši dok ne istekne rok za žalbu**, ako zakonom nije propisano drugačije. Žalba odlaže izvršenje rešenja i dok žalilac ne bude obavešten o rešenju kojim je odlučeno o žalbi.
- Kad u postupku učestvuju dve ili više stranaka sa istim zahtevima, **žalba makar i jedne stranke odlaže izvršenje rešenja** prema svakoj.
- **Odstupanja od odložnog dejstva žalbe**
 - (1) **Usmeno rešenje** izvršava se i pre isteka roka za žalbu i posle podnošenja žalbe.
 - (2) Rešenje se, izuzetno, izvršava pre isteka roka za žalbu, kao i posle podnošenja žalbe, **ako bi odlaganje izvršenja stranci navelo nenadoknadivu štetu ili teže ugrozilo javni interes.**

ODRICANJE I ODUSTANAK OD ŽALBE

ODRICANJE OD ŽALBE	ODUSTANAK OD ŽALBE
<ul style="list-style-type: none">• Stranka se može odreći prava na žalbu od <i>trenutka obaveštenja o rešenju do isteka roka za žalbu.</i>• Odricanje od prava na žalbu je opozivo.• Ako ima više lica, rešenje postaje konačno i pravosnažno jedino <u>odricanjem svih stranaka</u>, kao i <u>lica kome je odbijen zahtev za priznavanje svojstva stranke u prvostepenom postupku.</u>	<ul style="list-style-type: none">• Podnositelj žalbe može od nje odustati sve do <i>donošenja rešenja po žalbi.</i>• Odustanak od žalbe je neopoziv.• Odustankom se obustavlja drugostepeni postupak rešenjem onog organa kod koga se trenutno nalazi žalba sa spisima predmeta.

Hvala na pažnji!

Za još zanimljivosti iz sveta uprave kliknuti na link ka animaciji, autora Ministarstva za državnu upravu i lokalnu samoupravu.
Uživajte!

Pravilna primena ZUP-a = Dobra uprava u službi građana

